

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesечно Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 40

v inozemstvu 60

SLOVENE

Cene inseratov:

Enostolpna petlinna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6'—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6 III. Rokopisi
se ne vračajo; neuradna pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.549 (za inserate) Sara-
jevo 7.565, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.Duhovni pokreti novoj-
nega človeštva.

20. stoletje, drugo tisočletje evropske krščanske izomije, po svoji usodni važnosti morebiti še presega prvo. Ko bodo novorojenci naših dni kot sivi starčki obhajali leto 2000 po Kristusovem rojstvu, bo kulturno, politično in socialno lice zemlje globoko izpremenjeno. Videli bodo sadove dela, težnj in nevidnih činiteljev, kojih dozorevanje danes šele slutimo.

Svobodomiseltvo 18. in 19. stoletja leži na mrtvaškem odru. Od njega propagirana racionalistična znanost kot preobrazilna živiljenja je svojo vlogo odigrala, ker se je izkazala za nezmožno dati človeštvu plodovitih vodilnih misli, ga navedeno usovršiti in k višjim ciljem ustremiti. Ljudje, ki niso učili modroslovja na katedrih — Schopenhauer, Nietzsche, Strindberg, Spengler, itd. — so z uspehom razbili venec, ki so ga okoli te znanosti spletki poklicni učenjaki.

Zanimanje človeštva se čezdalje bolj obrača k religiji. »Čisti razum«, ki se ne da voditi od intuicije, vpogleda, milosti, razsvetljave, inspiracije, je prišel ob kredit. Mnogi misleci ponavljajo danes v modernih frazah to, kar krščanstvo že davnej uči; boje se samo to nedvoumno izreči.

V Nemčiji, kjer kljub vsej bedi vlada najživahnije duhovno življenje, se giblje predvsem mladina. Med katoličani, protestanti, socialisti, povsod vidimo novi pokret za poglobljenjem navedenega življenja iz virov religije. Med katoličani vidimo uprav apostolska prizadevanja obnoviti sebe in svet. Ta pokret je buren, pogumen, da, časih jako predrzen. Naglašajo se potreba reforme na vseh poljih, tudi tam, kjer take zahteve naravno rodijo odpor onih, ki v tradicijah vidijo nekaj nedotakljivega. Seveda nosi ta pokret na sebi vse znake tipajočega, nedovršenega, ki pečeča. Duševni voditelji so Scheler, Wittig, Romano Guardini, Platz, Adam, Ehlen, Laros, Przywara, itd.

Anglija je zlasti torišče pokreta za zedinjenjem cerkva. Dočim Nemci stremijo za izgradbo novega idealističnega svetovnega nazora, se Anglosasi udeležujejo pretežno na praktičnih poljih. V politiki streme za izmirjenjem narodov, razorožitvijo, vzpostavitev gospodarstva; v socialnem in karitativnem oziru ustvarjajo organizacije v upravnem grandioznem slogu; v verskem oziru bi se rade združile medseboj vse protestantske sekte. Anglikanska »visoka cerkev« pa je po mnogih poizkuših približati se ortodoksni, začela razmišljati o zedinjenju s katoliško, in pravkar se vrše v Malinesu pod egido anglikanskega primasa in kardinala Mercier-a neoficielni razgovori o tej veliki stvari. Seveda ne smemo biti glede tega preveliki optimisti, kajti obe miselnosti se danes še preveč razlikujeta, kljub temu, da se Angličani v ritualnem oziru čezdalje bolj vračajo h katoliškim tradicijam. Toda začetek je tu in utegne zaenkrat roditi neko vzporedno sodelovanje v vprašanju navedenih in socialne obnove krščanskih narodov. Morebiti bo krščanstvo leta 2000 praznovalo zopetno zedinjenje vseh ločin z materjo, katoliško cerkvijo, kakor so to videli v genialnih vizijah pred seboj Newman, Solovjev, Möhler in drugi. Na Nizozemskem delajo katoličani (jezuiti) v velikem slogu na približanju protestantov katoliški cerkvi po načrtu, ki po svoji velikopoteznosti in modernih metodah vzbuja občudovanje. (J. van Ginneken: Die Konversionsbewegung in Holland; Stimmen der Zeit, Oktober/Nov. 1923).

Francija se ni samo kot država odpovedala svojem dosedanemu sovražnemu stališču napram cerkvi, marveč doživlja že dolgo proces notranje izpreobrnitve k religiozno-nravnstvenemu življenjskemu nazoru. Nehote je pripomogel k temu mnogo Bergson s svojo intuitivistično filozofijo, nasprotno zgolj racionalističnemu umovanju prejšnjih vekov. Kot narod globokega umetniškega čustvovanja dajo Francozi svojim novim duhovnim pokretom izraza zlasti v pesni in romanu; tudi katoličani se tam zelo udeležujejo in skušajo

na ta način srca požlahtnjevati. Podobno vidimo v Italiji, kjer omenjamo v tem pogledu samo Papinija.

Slovanske narode so smatrali mnogi za one, iz katerih bo izšla pluč od vzhoda; zlasti se misli, oziroma se je mislilo pri tem na Rusijo. V tej stvari pa je nastopilo v zadnjih letih precejšnje iztizenje. Sam Solovjev je neprestano poudarjal, da se imajo vzhodni Slovani sami še veliko naučiti od zapada. Nimbus, ki so ga dolgo ovijali okoli mužika, je precej raztrgal Gorkij; inteligence pa je itak dokazala, da od nje preporoda sveta gotovo ni pričakovati. So pač mnogi dobri elementi

v slovanski miselnosti, ki bodo pri versko-etični obnovi sveta prišli v poštev, toda rešitev je v kolaboraciji vseh krščanskih narodov sveta. — Zadnje čase so prišli zelo v modo Indci; toda sam Tagore sviri pred precejšnjem indski kulturi in uči izmen o najboljšega med vsemi narodi.

To izmenjavanje najrazličnejših kulturnih vrednosti se kaže zlasti na polju prevajanja. V nobenem veku se ni toliko prevajalo kakor danes. Tu pridejo do veljave duševni proizvodi najmanjših in najbolj neznanih narodov. Človeštvo se duhovno zbližuje — to je eden poglavitnih znakov naše dobe.

Anglija proti francoskim posojilom.

NASTOP ANGLEŠKIH ZASTOPNIKOV V BELGRADU, BUKAREŠTI IN VARŠAVI.

Belgrad, 3. januarja. (Izv.) Z ozirom na bližnji sestanek male antante se tu posebno mnogo govori o nastopu Anglije. Pro svojih diplomatskih zastopnikov je Anglija pri vladah v Belgradu, Bukarešti in Varšavi napravila korake proti najnovejšemu posojilu, ki ga je Francija v enaki višini dovolila omenjenim državam. Glasom vesti iz Anglije je londonska vlada odločno nasprotna takemu posojilu, ki bi se porabilo za oboroževanje nasledstvenih držav, in zahteva, da morajo te države prej poravnati v Angliji svoje dolgove, nego mislijo na novo oboroževanje. Kakor je znano, je Anglija edina od vseh držav, ki je začela

Ameriki odplačevati vojne dolgove. Vendar se misli, da to ni pravi motiv angleškega kora, temveč da so vzroki čisto politične narave, kajti izključeno je, da bi v današnjem gospodarskem položaju navedene države mogle izpolnjevati svoje obveznosti. Politična ost tega koraka pa ni naperjena proti tem državam, temveč v prvi vrsti proti Franciji, njeni prepotenci ter uplivi na malo antanto. Radi te diplomatske borbe med Anglijo in Francijo za malo antanto se rezultati sestanka male antante pričakujejo s tem večjim zanimanjem, posebno še zato, ker so mišljenja v mali antanti v pogledu orientacije različna.

»Konflikt« z Bolgarijo končan.

Belgrad, 3. jan. (Izv.) Naš poslanik v Sofiji g. Rakić je danes izjavil časnikarjem, da je treba dogodke v Bolgariji gledati hladnokrvno in je treba govor Cankova tolmačiti popolnoma drugače, kakor ga je tolmačila belgrajska javnost. Nadalje je izjavil, da položaj ni tak, da bi bilo treba kake posebne akcije proti Bolgariji. Tako so se vse tozadavne vesti belgrajskih časopisov izkazale kot prosto izmišljene senzacije.

Belgrad, 3. januarja. (Izv.) Včeraj je na seji ministrskega sveta dr. Ninčić poročal na podlagi poročil našega poslanika Rakića in izjav bolgarskega opravitelja poslova Vakarevskega o naših odnosajih napram Bolgariji. Ninčičev referat je bil pomirljiv in ga je ministrski svet vzel na znanje. S tem je ta zadeva rešena.

Cerkveno - politični zakoni.

Belgrad, 3. januarja. (Izv.) Na nocojšnji seji ministrskega sveta, kije trajala od 4. do pol 9., je bil v načelu sprejet zakon o pravoslavni cerkvi. Ta zakon ureja odnose med pravoslavno cerkvijo in državo in bo v kratkem predložen narodni skupščini. Istočasno bo narodni skupščini predložen tudi konkordat.

Redukcija uradništva.

Belgrad, 3. januarja. (Izv.) V vseh ministrstvih se je začela redukcija uradništva. Reducirali so okoli 15.000 uradnikov. Tozadavni ukazi izidejo tekom prihodnjih dni. Ministrski svet začne nato z razvrščanjem posameznikov v kategorije. To bo trajalo okoli 2 meseca, ker bo treba pregledati dokumente vsakega posameznega uradnika.

Jugoslov.-italijanska komisija.

Belgrad, 3. januarja. (Izv.) Minister za zunanje zadeve podpiše najbrže jutri listo jugoslovanskih delegatov, ki bodo skupaj z italijanskimi zborovali v Ljubljani. Ta komisija bo razpravljala o ureditvi imovinskih razmer na Goriškem in bivšem Kranjskem, v kolikor pripada zdaj Italiji. Odločevalo se bo o odškodnini, ki jo bo izplačala Italija za deželno imovino, gozdove in podobno, kateri so zdaj postali njena last. Istočasno se zbere komisija v Splitu z enako nalogo, kolikor se tiče Dalmacije.

Brodarsko društvo.

Belgrad, 3. januarja. (Izv.) Vlada je podaljšala Brodarskemu društvu koncesijo, dokler parlament ne potrdi novega

Brodarskega sindikata. Vsem tistim, ki so podpisali akcije novega od Jankovića zasnovanega sindikata, so se vrnila vplačani zneski.

ŽELEZNIŠKO RAVNATELJSTVO V LJUBLJANI.

Belgrad, 3. januarja. (Izv.) Danes so prispeli semkaj delegati Južne železnice iz Ljubljane in konferirali z vladnimi zastopniki v ministrstvu za promet. Poročali so o železniškem ravnateljstvu v Ljubljani, katero je včeraj začelo poslovati.

Reparacijska pogajanja vlade z Nemčijo.

Belgrad, 3. januarja. (Izv.) Jutri odputuje v Berlin posebna delegacija zunanega ministrstva, da uredi reparacijsko vprašanje. V delegaciji sta načelnik finančnega ministrstva dr. Radosavljevič in načelnik zunanega ministrstva dr. Zivotić. Na ta način se bo naša vlada direktno dogovarjala z nemško vlado o ureditvi spora, ki je nastal, ker je Nemčija ustavila dobavo reparacij.

VLADNO STALIŠČE DO RADIČA.

Zagreb, 3. jan. (Izv.) Vaš dopisnik se je danes razgovarjal z nekim aktivnim politikom radikalne stranke, ki je prišel v Zagreb, o namerah vlade proti Stjepanu Radiću za slučaj, če se vrne domov. Radikalni politik se je izrazil, da se v javnosti delajo zelo napačne kombinacije o nastopu vlade proti Radiću, posebno glede na politične namere vlade v tem slučaju. Radić bi za svoje delovanje v inozemstvu moral odgovarjati pred rednim sodiščem, ki bi ocenilo njegovo delo na podlagi obstoječih zakonov. Vlada se skrbno čuva vsakega poskusa, da bi vplivala na sodišča, ki so popolnoma neodvisna.

KONFERENCA HRSS.

Zagreb, 3. jan. (Izv.) Danes popoldne ob 5. je imelo vodstvo HRSS konferenco. Razpravljali so o vseh vprašanjih, ki so v zvezi z delom g. Radića v Londonu, z njegovim prihodom na Dunaj in z navodili, ki jih je Radić dal vodstvu za nadaljnje delo. Sklepi konference so strogo tajni.

ZRAKOPLOV DIXMUDE.

Pariz, 3. jan. (Izv.) »Havas« poroča: Ostanke zrakoplova Dixmude so opazili južno od S. Marca. »Echo de Paris« poroča iz Tontona, da so iz morja potegnili posodo za bencin, ki je od zrakoplova Dixmude. Iz morja so potegnili tudi trupli dveh oseb, ki sta bili na Dixmude.

Pred konservativno - liberalno koalicio v Angliji?

London, 3. jan. (Izv.) V strahu pred delavsko vlado je Zveza angleških podjetnikov izdala spomenico na svoje člane, v kateri pravi, da bi delavska vlada pomenila začetek propada britanske industrije. Podjetniki se pozivljajo, naj zbero vsak svoje uslužbenke in jim razložijo, kako je potrebno tesnejše sodelovanje med podjetniki in delavci. — Ti krogi tudi propagirajo koalicio med liberalci in konservativci, da Macdonaldovo vlado če mogoče v zadnjem trenutku preprečijo. Nekaj liberalnih poslancev je za to misel pridobljenih, pa tudi nekaj konservativnih zahteva sejo stranke, da se položaj še enkrat temeljito pretehta. Velik pritisk izvajajo podjetniki na Asquitha, da bi se preorientiral in se približal konservativcem.

London, 3. jan. (Izv.) Izvrševalni odbor konservativne stranke se je izrekel za sodelovanje z liberalno stranko, bodisi tako, da bi konservativci podpirali liberalno vlado, ali pa tako, da bi liberalci podpirali konservativno vlado.

Dr. Beneš potuje v London.

Praga, 3. jan. (Izv.) Minister dr. Beneš odputuje sredi januarja v London, da se udeleži sej sveta Društva narodov glede posojila Mažarski.

London, 3. jan. (Izv.) »Daily Telegraph« poroča, da pride dr. Beneš sredi januarja v London, da obvesti angleško vlado o francosko-češki zvezi. To poročilo »Daily Telegraph« smatrajo kot odgovor češke vlade na oficijozen članek v »Times«, v katerem je bilo izraženo obžalovanje, da se je Českoslovaška odrekla svoji politični svobodi. Na članek v »Times« je odgovoril tudi češkoslovaški poslanik v Londonu Machny z drugim člankom, v katerem zatrjuje, da francoska-češka pogodba ne vsebuje nikakih določb vojaškega značaja.

MILLERANDOV OBISK V PRAGI.

Praga, 3. jan. (Izv.) »Narodni Politika« poroča, da bo predsednik Millerand z ozirom na sklep francosko-češke pogodbe že letos na spomlad vrnil obisk predsedniku Masaryku v Pragi.

Prva seja grške narodne skupščine.

Atene, 3. januarja. (Izv.) Novoizvoljena grška skupščina se je včeraj zbrala na prvo sejo. Najprej je Plastiras poročal o uspehih revolucije, nakar je dal narodni skupščini svoj mandat na razpolago. Nato je ministrski predsednik Gonatas izjavil, da poda demisijo v roke regentu Konstantinu. Narodna skupščina je izrekla revolucionarni vladi zahvalo naroda in sprejela njeno demisijo na znanje.

Velike povodnji na Francoskem.

Pariz, 3. jan. (Izv.) Reka Seine rapidno narašča. Promet na reki je ustavljen. Voda je preplavila že veliko hiš ob bregovih. V pariških predmestjih je voda preplavila že mnogo stanovanj in na stotine rodov in brez strehe. Tudi iz ostalih delov Francije poročajo o velikih povodnjih.

FRANCOSKI ODGOVOR NEMČIJ.

Pariz, 3. jan. (Izv.) Francoski odgovor na zadnjo nemško noto bo po poročilu francoskih listov sestavljen jako umerjeno, tako da ne bodo izključena daljna pogajanja.

10 URNI DELAVNIK V PORENJU.

Düsseldorf, 3. jan. (Izv.) Industriji v Porenju so vpeljali z 2. januarjem v svojih obratih 10 urni delavnik. Socialistično časopisje ostro kritizira ta ukrep.

Pridobivajte novih naročnikov!

Iz zunanje politike.

• Poljska in mala antanta. Poljski politik je z ozirom na bližnji sestanek državnikov male antante v Beogradu izjavil, da Poljska formalno sicer ne vstopi v malo antanto, da pa z njo sodeluje. Pogodba med Češkoslovaško in Francijo nikakor ne tangira zveze med Francijo in Poljsko.

• Nasprotujoče si vesti o uspehu volitev v Albaniji. Dočim so prva poročila o izidu volitev v Albaniji javljala o zmagi ljudske stranke, ki je pristašnje dosedanje vlade v Tirani, se glase druga poročila ravno nasprotno. Od 120 mandatov je baje dobila opozicija 71 mandatov, vladni pristaši pa 31; 18 izdev je še neznanih. Opozicijo tvorijo liberalci pod vodstvom bivšega zunanjega ministra Fanolija ter monarhistični veleposestniki, ki jih vodi Akil paša. — Nemški listi naglašajo, da pomenja zmaga opozicije popoln preokret v albanski zunanji politiki. Dočim se je dosedanja vlada Ahmed beja naslanjala na Jugoslavijo, je Fanoli prijatelj Italije in velik sovražnik Jugoslavije. Kar tiče državne oblike so liberalci sicer pristaši republike, a veleposestniki se vnamajo za — princa Wieda.

• Volitve v Italiji. Rimski listi pišejo, da je pričakovati razpusta parlamenta najkasneje dne 24. t. m. Volitve se vrše v zgodnji pomladi.

• Romuni proti grški dinastiji. V romunski zbornici je vložil poslanec Mazura interpelacijo na vnajnega ministra zaradi bivanja grškega kralja v Romuniji. V interpelaciji omenja, da je bilo napačno stopiti v tesnejše stike z obsovačeno grško kraljevsko rodbino, kar tudi otežuje Romuniji zunanji kredit.

Politične vesti.

• Smrti zapisana stranka. Vojna je v vseh državah povzročila globoko moralno krizo, je povzročila primeno demokratizma v nepričakovanih oblikah, uničila je v veliki meri sistem dvojnih političnih strank, kjer je obstajal, in pomnožila število strank tam, kjer jih je bilo že več. Te besede češkoslovaškega zunanjega ministra podajo točno sliko o povojnem razvoju političnega življenja. Tudi v Sloveniji je nastalo več povsem brezpomembnih političnih strank, ki danes živijo, dokler ne izumrejo kot samostojne politične tvorbe in se privesijo kake večji stranki in z njo stopé v eno stranko. Ena takih političnih tvorb povojne psihoze je Samostojna kmetijska stranka, od katere je v prvotni njeni zasnovi ostalo danes samo še ime. Njen duševni oče je bil dr. Gregor Žerjav, ki je pod zvanečim njenim naslovom hotel pritegniti k svoji lažnapredni politični koncepciji širše plasti kmetijskega prebivalstva. Ta stranka je šla do zadnjega časa po političnem kolovozu slovenskih demokratov, njena samostojnost je bila samo navidezna. Danes se je SKS otresla tudi te svoje zadnje tradicije in je dejansko, četudi ne formalno, prešla v vladni tabor, kot opora samoradikalnega režima. V pravi, resnični opoziciji itak nikdar ni bila, kar je bilo vidno že v tem, da so njeni politični eksponenti do danes ostali na eksponiranih mestih, kor pri oddelku za kmetijstvo v Sloveniji. Tam še vedno načeljuje oddelku politični eksponent SKS g. Sanein in k oddelku mrtvorjene mariborske oblasti pride menda g. Rاجر, bivši poslanec SKS. Svoj razredni program, s katerim je SKS šarila in mislila privabiti kmetijski sloj, je v svojem delovanju že zdavna vrgla čez plot, zdaj pa tudi že v teoriji. V programatičnem razlagu, ki so ga podpisale prijatelj in prijateljke

si stranke (radikali, SKS, NNS in NSS) sta proglasila odlična pristaša SKS dr. Drago Marušič in Ivan Urek sledoč bistven del programa: »Doseči si 'ozo vseh stanov in s tem sedelovanje vseh stanov pri napredku naroda bo zato naš cilj. Če je temu tako, potem odpada smisel obstoja SKS, ki je z razrednim bojem utemeljevala potrebnost svojega obstanka in z razrednimi gesli agitirala po deželi, dasi se je v politiki družila z najznačilnejšimi kapitalističnimi pijavkami in izkoriščevalci kmetijskega prebivalstva. Plašé po vetru obračati, to je bila vodilna ideja v politiki. Sedaj ga je obrnila vidneje proti g. Pašiču, ki uporablja SKS v svoj namen, da z njeno pomočjo pridobi arabske zemljoradnike, ki naj podedajo radikalni, centralistični režim. Stranka pa, ki nima nobenega programa več, ki živi zgolj od dnevnih oportunističnih, za nekatere magnate dobičkanosne taktike, taka stranka je zapisana smrti, hitri smrti. Po tudi nihče ne bo po njej žaloval razen tucat podeželskih magnatov in centralizem, ki je nejnjo pomočjo stopil v življenje in se razpase' z vso svojo korupcijo, ki ga spremlja kot njegova neolčljiva spremljevalka.

• Čenče. Sedanja konstelacija na domačem političnem nebu je spravila »Jutro« iz ravnotežja. Balansirati skuša s čenčami, ki bi se jih moral sramovati vsak pokrajinski tehnik. V uvodniku dne 2. t. m. piše: »Naši avtonomisti so v Italiji zelo popularni. Radič pa je naravnost ideal državnika v očeh italijanskega imperializma. Le tako naprej in dol s Srbi, tako bodri službena in neslužbena Italija vse separatiste.« Dejansko italijanska javnost niti od daleč ni tako neumna, kakor jo tu slika »Jutro«. Službena in neslužbena Italija zelo dobro ve, da od takozvanega »separatizma« v Jugoslaviji ona nima prav nič utirati. Zato se slej ko prej drži Srbov in njihovega imperializma, ki ga skuša izkoristiti v svojo korist in na škodo Slovencev in Hrvatov. To je znano celemu svetu in so »Jutro« s čenčami, kakor smo jih gori navedli, le smeši. Naravnost neodpustna je pa neinformiranost »Jutra« in »Slov. narod« v domači politiki. Prazna ugibanja in izmišljotine belgrajskega časopisja servirata svojim potrpežljivim naročnikom kot dejstva, kakor o sklepih konference med SLS, HRSS in muslimani te dni v Zagrebu, ki je — sploh ni bilo. Dr. Korošec, s katerim smo se v Ljubljani še snoči razgovarjali, je videl »Jutro« poročevalce že na Dunaju v razgovoru z Radičem in hotelu »Lam Auge Cottese«. Jutri bo »Jutro« objavilo veeaktualen članek o bilokaciji dr. Korošca.

• Kaj je klerikalizem? V politični beležki z naslovom »klerikalizem in šolac« je včeraj »Jutro« enkrat vsaj povedalo, kaj smatra za klerikalizem. Po »Jutru« je klerikalizem, ako poučuje v šoli verouk tisti, ki je za to poklican, to je duhovnik. Zato odobrava resolucijo belgrajskega učiteljskega društva, ki zahteva, da naj narodni učitelji predavajo v šoli vse predmete in tudi verouk. O stvari še izpregovorimo.

• Slovenski narod — neodvisno glasilo. Slovenski narod zatrjuje tudi včeraj, da »ostane slejkoprej neodvisno napredno glasilo javnega mnenja«. Mi bi samo vprašali, kako izgleda za 20 milijonov kron kupljena »neodvisnost«.

• Radikalna politika v Sloveniji. Pod tem naslovom je objavil »neaktiven« radikalec v včerajšnjem »Narodu« sledeči nasvet za širjenje radikalne stranke v Sloveniji: »Stopiti mora globoko med ljudstvo, med najširše mase delavskega in kmetijskega proletarijata. Med te mase mora zaneesti borbeni radikalni program svojih pravih ustanoviteljev Svetozarja Markovića, Niko-

le Pašiča in Pere Todorovića.« — Mi bi vedeli še boljši nasvet: Med maso kmečkega in delavskega proletarijata v Slovenijo naj zanese radikalna stranka milijone Rade Pašiča...

• Anglija in Jugoslavija. Znani angleški pisatelj, izdajatelj »Review of Reviews«, bivši glavni urednik »Times«, Steed, piše v »Prager Presse« v članku, kjer obravnava evropske politične probleme, med drugim sledeče: »Bilo bi brez smisla, če bi tajili, da Anglija notranjepolitični razmere v mali antanti spremlja z nezadovoljstvom. Nasprotno so centralizirajoče in posrbljevalne metode Pašiča, ki se je odvrnil od duha krške deklaracije julija 1917., vzbudile pri prijateljih Jugoslavije vznemirjenje.« — Anglija posveča našim razmeram veliko pozornost.

Naredba o oprostitvi zadrug od plačevanja taks.

V »Službenih Novinah« dne 31. decembra 1923. je izšla naredba finančnega ministarstva o oprostitvi kmetijskih in obrtnih zadrug od plačanja taks. Zadruga ne plačajo taks: Za vse svoje prijave za vpis v zadrugni register; za vsa overovljenja podpisov upravnega odbora; za overovljenje prepisa pravil; za objave v »Službenih Novinah«, da je zadruga vpisana v register; za overovljenje podpisov na izjavi o pristopu v zadrugo; za vpis zadrugarjev v sodni spis in potrdilo o tem; za potrdilo o izpremembi pravil, vpis iste v zadrugni register in objavo o tem v »Službenih Novinah«; za sodno overovljenje, da so osebe, ki so označene kot člani upravnega odbora, vpisane v zadrugni register; za naznanila o izpremembah v sestavi upravnega odbora zaradi vpisa v zadrugni register; za vpis sodnih rešitev o uničenju skupščinskih sklepov v zadrugni register in objavo o tem; za naznanila sodišču in vpis v zadrugni register o izstopu, smrti ali izključitvi članov; za izjave zadrugarjev sodišču o svojem izstopu in za vpis tega v zadrugni register; za izplačilo vlog in deležev zadrugarjem, ki so nehali biti člani zadrug; za prenos vplačil od enega zadrugarja na drugega; za naznanila o tem sodišču in za vpis zadrugarja v zadrugni register; za naznanila sodišču o prenehanju zadrug; za objavo o tem v »Službenih Novinah« in za pozivnice pooblaščenca; za razpust zadrug po sodišču in za pritožbo zadrug proti temu; za naznanila upravnega odbora o otvoritvi stečaja; za naznanila likvidatorjev sodišču za vpis tega v zadrugni register; za overovljenje podpisov likvidatorjev in za objavo imen likvidatorjev; za izročitev knjig in spisov sodišču po izvršeni likvidaciji; za overavljanje podpisov po državnih oblasteh na listinah o pravici do izvrševanja revizije; za vsa naznanila o izvršnih revizijah državnim oblastem; za izdajanje faktur, priznanec in blagajniških potrdil državnim in avtonomnim oblastem; za potrjevanje obligacij zadrugarjem, kadar si izposojajo denar od svojih zadrug; za predlaganje letnih bilanc in računov državnim oblastem in za objavo letih v »Službenih Novinah«; za odprte in tekoče račune, ki jih imajo zadrugne zveze in zadruga pri poštni branilnici in državnih hipotekarni banki; za prošnje državnim oblastem zaradi posredovanja v revizijskih poslih; za prošnje na državne in samoupravne oblasti, da jim izdajo izvlečke iz računskih in drugih knjig; za priloge prošnjam in drugim vlogam na državne in samoupravne oblasti; za objave o letnih računih in bilancah v zadrugnih prostorih; za oglase v zadrugnih glasilih, če se oglas ne nanaša na kakega posameznega člana; za potrdila o vplačanih deležih zadrugarjem; za obresti na vloge, če ne presegajo višine obrestne mere pri Narodni banki in če se ta mera ne ravna po dobičku; za vse vloge, prošnje in dopisovanje z državnimi oblastmi, v kolikor spadajo te vloge pod

določbo 1. takse tarife; vinogradniške in druge, ki na veliko prodajajo vino lastnega pridelka, se ne smatrajo za gostilne ali kavarne.

Dnevne novice.

— Nevoletno voščilo westfalskih Slovencev. V imenu naše zveze slovenskih katoliških društev na Westfalskem voščilo slavnemu uredništvu kakor tudi vsem rojakom v domovini obilo sreče v novem letu. Slovincem na Westfalskem je staro leto spomin na veliko bedo. Prestati moramo marsikaj, kar je domovini že znano. — Upamo, da bomo v novem letu bolj srečni. Gensenkirchen, dne 28. dec. 1923 V imenu zveze: predsednik Anton Koncilja, Robergstr. 9, Gensenkirchen IV. — Westf. Deutschland.

— Prepovedani listi. Poleg graške »Tagespost« in dunajskih listov »Neue Freie Presse« in »Neues Wiener Tagblatt« je vlada prepovedala pred 2 dnevoma tudi še dunajski »Neues Wiener Journal«. Vsled te prepovedi se je vzdramil celo policijski »Narod«, ki je še nedavno sipal ogenj in žveplo na »državi sovražne« liste in zapisal včeraj: »Ni skoraj dneva, da bi vlada ne prepovedala kakšnega inozemskega lista in čisto brez vsakega pravega povoda. Ali je umestna taka ozkosrčnost? Ali nas hočejo hermetično zapreti napram inozemstvu?« — Tej »Narodov« čisto umestni opazki bi mi pridejali le, da smo že hermetično zaprti in bomo tudi ostali. Mi živimo v dobi, ki jo je preživljala tudi Rusija, ko je bila dovoljena tatvina in goljufija in vsaka aleparija, samo politično je moral biti človek »zanesljiv« ali pa vsaj brez barve. Kakšne plodove je tako stanje rodilo v Rusiji, je nam vsem znano. Kakšne plodove bo rodil tak policijski sistem v Jugoslaviji, pa vsak lahko sam doume in razume.

— Uradniški predjudji. »Belgrajske Službene Novine« dne 31. decembra 1923 pričbujejo predlog finančnega ministra, tiče se uradniških predjudjov, ki ga je sprejel ministrski svet v svoji seji dne 28. decembra 1923. Za predjudje se je finančnemu ministru dovolil kredit sto milijonov dinarjev. Predjudji gredo uradništvu na račun njihovih prejemkov, kakor jih določa novi zakon o uradnikih in drugih državnih uslužbencih, in sicer za čas od 1. oktobra 1923 do 1. aprila 1924. Kredit 100 milijonov dinarjev se razdeli sledeče: a) državnim uradnikom po čl. 5 zakona o draginskih dokladah in ostali civilni ukazni uradniki dobe: v I. krajevnem razredu višji po 1500, nižji po 1200 dinarjev; v II. krajevnem razredu višji po 1350, nižji po 1050 dinarjev; v III. krajevnem razredu višji po 1200, nižji po 900 dinarjev; b) uslužbenci, po čl. 6. zakona o draginskih dokladah kakor tudi ostali, ki so v draginskih dokladah z njimi izenačeni, po 600 dinarjev, brez ozira na krajevni razred; c) uslužbenci po čl. 7 zakona o draginskih dokladah ter drugam, ki so glede draginskih doklad z njimi izenačeni, po 300 dinarjev brez ozira na krajevni razred. — V vprašanju, v katero gori navedenih skupin spada uslužbenec prometnega ministarstva in ostalih ministrstev, odločuje finančni minister v sporazumu z ministrom, za čigar uslužbenec gre. I plačilo predjudja se izvrši v treh enakih obrokih v mesecih januarju, februarju in marcu 1924.

— Imenovanja na belgrajskem vsenčlaniš. Za rednega profesorja na belgrajski medicinski fakulteti je imenovan dr. Arnold Holste, za izrednega profesorja na juridični fakulteti dr. Dragoslav Jovanović in za docentinjo na filozofski fakulteti Ksenija Anastasijević.

— Koliko se je življenje tekom preteklega leta podražilo? Zagrebška mestna aprovizacija

Edmund About:

Kralj gora.

Iz francoščine prestavila K. Hafner.

Jedel sem v družbi gospodarja in hišnih gostov. Bili smo štirje notranji in en vnaaji. Prvo nadstropje je bilo razdeljeno na štiri sobe; v najboljši je bival nek francoski arheolog, g. Hipolit Mérimay. Če ste vsi Francozi podobni njemu, potem ste zelo pobožni narod. Bil je majhen gospod, star 18 do 45 let, zelo rdečelas in zelo pohleven ter oborožen z dvema vlažnima rokama, ki nista izpustili svojega poslušalca. Njegovi glavni strasti sta bili arheologija in filantropija; zato je bil tudi član več učenjskih družb in več dobroteljskih bratovščin. Čeprav pa je bil velik apostol milosrčnosti, se ne spominjam, da bi ga bil kdaj videl, da bi bil dal en sam krajcar kakemu revežu. Kar pa se tiče njegovih znanosti in arheologiji, je vse kazalo, da so polj resne kot njegova ljubezen do človeštva. Ne vem, katera podeželska akademija ga je venčala za nek spis o vrednosti papirja izza časa Orzeja. Pogumen po tem prvem uspehu, je potoval v Grčijo, da dobi snov za še važnejše delo, šlo se ni za nič manj kot za to, da določi množino olja, katero je porabila Demostenova svetilka medtem, ko je on pisal svojo drugo Filipiko.

Moja druga dva tovariša še zdaleč nista bila tako učena in starinske stvari ju

niso dosti zanimalo. Giacomo Fondi je bil ubog Maltežan, ki je služil ne vem v katerem (uradu) konzulatu; zaslužil je 150 frankov mesečno s tem, da je pečatil pisma. Zdi se mi, da bi mu bil vsak drug opravke bolj pristojal kot ta. Narava, ki je obljudila otok Malto zato, da orijentu nikdar ne zmanjka postrežbov, je dala ubogemu Fondi pleča, ramena in roke Miltona iz Krotona. Bil je vstvarjen, da vithi v svojih rokah kol, ne pa zato, da zažiga palčice pečatnega voska. Kljub temu pa je porabil vsak dan dve ali tri: človek ni gospodar svoje usode. Tota otočan, izvržen iz svojega poklica, je bil v svojem elementu samo ob uri kosila; pomagal je Maruli pripraviti mizo, in da vam povem, boste uganili, da je prinesel mizo vselej sam z razprostrtimi rokami v sobo. Jedel je kot kak poveljnik iz liliade in nikdar ne bom pozabil pokanja njegovih širokih čeljusti, vihanja njegovih nosnic in svetlikanja njegovih oči, belote njegovih dvaintridesetih zob, teh izvrstnih mlinskih kamnov, katerih posestnik je bil on. Priznati moram, da mi je njegov razgovor z njimi zapustil malo spominov; vsak je videl, kje konča njegova inteligenca, toda nihče ni poznal mej njihovega teka. Kristodile ni ničesar pridobil z njim, ko ga je imel štiri mesece na stanovanju, čeprav mu je plačeval mesečno deset frankov za nameček k svoji hrani. Nenasitni Maltežan je pogoltnil vsak dan po kosilu velikanski krožnik lešnikov, katere je strl na priprost

način s tem, da je pritisnil palec na kazalec. Kristodile, star junak, pa vendar pozitiven človek, je sledil tej vaji z neko mešanico občudovanja in strahu; bal se je za svoj pojužinek in kljub temu se je čutil počaščenega, ko je videl pri svoji mizi tako spretnega drobilca orehov. Oseba Csiacoma Fondija je bila prav pripravna zato, da bi jo postavili v eno tistih škafitij, ki napravljajo malim otrokom toliko strahu in presenečenja. Bil je sicer bolj bel kot zamorec; toda razlika med obema je znašala prav malo stopinj. Njegovi težki lasje so mu padali kot mala čepica prav do obrvi. V zelo čudnem nasprotju z vsem tem pa je imel ta Kaliban jako majhne nožice, najfinije nobile na nogah in noge, ki bi bile lahko služile za model kakemu umetniku; toda to so malenkosti, ki nas ne razočarajo preveč. Za tistega, ki ga je videl jesti, se je njegova osebnost pričevala v ozračju omizja, ostane se je povsem izgubil.

Le iz spomina Vam govorim o malem Viljemu Lobsterju. To je bil angel svetlih las, rdeč in polnoličen, toda angel iz Združenih držav Severne Amerike. Tvrdka Lobster et Sons iz Newyorka ga je poslala na vzhod, da tu prouči izvozno trgovino. Čez dan je delal pri bratih Filip; zvečer je bral Emersona; zjutraj ob uri, ko se je pričnjal svetlikati in ko solnce vzhaja, je šel v Sokratovo hišo, da se je tam vadil v streefjanju s pištolo.

Najbolj zanimiva osebnost naše nase-

bine pa je bil brezdomno John Harris, po materi stric malega Lobsterja. Prvič, ko sem kosil s tem nenavadnim dečkom, sem razumel Ameriko. John je rojen v Vanlaliji v Illinois-u. Pri svojem rojstvu je vdihaval zrak novega sveta, ki je tako živahen, tako poskčen in tako mlad, ki se nosi v glavi kot šampanjec, in po katerem postane človek omamljen, če ga vdihava. Ne vem, če je Harrisova rodbina bogata ali ubožna; če je dala svojega sina v zavod, ali ga je pustila, da se je vzgojil sam. Gotovo je, da s sedemindvajsetim letom ni računal, ni nikogar drugega kot na sebe, se ni ničesar več čudil, mu ni bila nobena reč nemogoča, ni šel nikdar nazaj, je verjel vse, upal vse, poskusil vse, zmagoval nad vsem, se dvignil, če je padel, pričel znova, če se mu je kje ponesrečilo, se ni nikjer ustavil, ni nikjer izgubil poguma in šel naravnost naprej, žvižgajoč si svojo pesem. Bil je že poljedelec, učitelj, služabnik, častnik, zlatokalec, industrijec, trgovec; on je vse videl, vse poizkusil in preletel več kot polovico zemeljske oble. Ko sem ga jaz spoznal, je poveljeval v Pireju posadki nekega parnika, ki je obstajala iz šestdeset mož in štirih kanonov; vodil je orijentsko vprašanje v listu Revue de Boston; imel je posle z neko trgovsko tvrdko v Calentti, ki je prodajala intko in pri vsem tem je še našel časa, da je prišel tri- ali štirikrat na teden na kosilo k svojemu nečaku Lobsterju in k nam.

(Dalje sledi.)

dija je ugotovila, da so tekom leta 1923 cene živinskih potrebščin rasle tako-le: Govedina prve vrste se je podražila za 45 odst., druge vrste za 87 odst., teletina za 50 odst., svinjina za 35 odst. in mast za 30 odst. Mlečni izdelki so se podražili za 28 odst. Vsa druga živila so se podražila povprečno za 45 odst. Splošno so se torej živinskih potrebščin tekom lanskega leta podražile za 50 odstotkov, dohodki pa so ostali večinoma neupremenjeni. Dobro bi bilo zaradi primerjave, če bi tudi ljubljansko tržno nadzorništvo objavilo slično statistiko za Ljubljano.

— Pokrajinska uprava objavlja: Ministrstvo za vojno in mornarico dobiva nebroj prošenj od raznih strelskih in sokolskih društev za brezplačno dobavo pušk in streliva. Vojni minister naznanja, da žal ne more ustreči tem prošnjam, ker nima na razpolago zadostnih sredstev za nabavo pušk in streliva v ta namen. Zato se opozarja javnost, naj opusti take prošnje do ministrstva za vojno in mornarico, ker jim ne more ugoditi.

— Pravilnik za izvrševanje zakona o taksah in pristojbinah. Uradni list pokrajinske uprave za Slovenijo z dne 31. decembra 1923. prinaša pravilnik za izvrševanje odredb o taksah iz zakona o državnih trošarinah, taksah in pristojbinah z dne 27. junija 1923. in njegovih izprememb in dopolnitev.

— Sprememba pravilnika za izvrševanje stanovanjskega zakona. »Službene novine« od 31. decembra objavljajo odredbo ministra

za socialno politiko, s katero se ukinjajo spremembe in dopolnila člena 55 pravilnika za izvrševanje stanovanjskega zakona, ki so bile podpisane z odlokom od 6. julija 1923 in z odlokom od 16. oktobra 1923. in ki se nanašajo na ustanovitev splošnih sej stanovanjskih sodišč.

— Zvišanje tramvajskih vozni cen v Zagrebu. Zagrebška občina namerava zvišati ceno za vožnje na cestni železnici za 2 kroni.

— Neodobrene učne knjige prepovedane. Po nalogu prosvetnega ministrstva se pregledajo sedanje šolske učne knjige in se vse knjige, ki nimajo predpisanega odobrenja, brez pogoja izključijo.

— Portret generala Majstra. Znani slovenski portretist akad. slikar g. Sterle je dovršil 2. t. m. portret g. generala Majstra. Portret je v vsakem oziru krasno uspel.

— Neznani samomorilec. V Libelike na Koroskem se je priklatil iz Avstrije neznani fantalin, katerega so drugo jutro našli obešenega. Dosedaj se še ni moglo ugotoviti njegovega imena. Naslednjo noč so v tamošnjo faro cerkev vlomili iz Avstrije došli zločinci ter odnesli kelih in zgodovinsko znamenito monštranco.

— Nevročljive pošiljke za mesec november 1923. Te dni je izšel razglas o nevročljivih pošiljkah in je bil razposlan na vse pošte v Sloveniji, kjer je v prostoru za stranke na vidnem mestu nalepljen občinstvu v pogled.

Gospodarsko - politični tečaji v novomeškem okraju

se bodo vršili sledeče:

13. januarja ob pol 2. popoldne v STOPICAH za Stopiče in Podgrad;

14. januarja v TOPLICAH v dvorani prosvetnega društva za Toplice, Vavto vas in Sotesko;

15. januarja v SMIHELU v dvorani prosvetnega društva za Smihel in Prečno;

17. januarja v GABERJIH pri g. Gazvodu ob 10. popoldne za Brusnice in orehovsko dolino;

18. januarja v ST. PETRU v katoliškem domu za St. Peter, Šmarjeto in Belo cerkev;

19. januarja v MIRNI PEČI v dvorani prosvetnega društva za Mirno peč.

Na tečajih bodo predavanja gospodarske in politične vsebine. Snov za ta predavanja je jako aktualna, zato prosimo naše zaupnike, da agitirajo za obilno udeležbo.

Štaterske novice

Št. Parižje pri Braslovčah. Dne 2. t. m. ob 8. uri popoldne je umrl v 83. letu starosti velečislani Franc Prisljan, posestnik v Parižljah. Rajni je bil prvi narodni župan v Braslovčah, član oziroma podpornik vseh tukajšnjih kat. nar. društev. Leta 1910 se je udeležil prvega slovenskega romanja v sveto deželo (Jeruzalem-Bethlehem) kakor tudi pozneje v Rim ter evharističnega kongresa na Dunaju. Pred tridesetimi leti je napravil z rajnim županom Rak-om po Češki in Bavarski poučno potovanje o hmeljarstvu, bil je med prvimi začetniki hmeljarjev. Bil je naročnik »Slovenca«, »Slov. Gospodarja« ter več drugih naših listov. Blagemu pokojniku svetila večna luč! Preostalom naše iskreno sožalje!

Št. Radi napada na Götzovo dvorano so se Nemci pritožili pri novem mariborskem velikem županu g. Ploju. V deputaciji so bili sami proslavljeni Germani, kakor dr. Orosel, Kilmann in drugi.

Št. Ples nemških buršakov. Mariborski nemški akademiki so hoteli prirediti svoj ples, katerega pa je policija prepovedala. Zoper prepoved so se burši pritožili, toda višja inštanca je policijsko prepoved potrdila.

Št. Selska pošta iz Pragerskega na Gorico okr. Maribor je pričela poslovati 1. januarja 1924. Dostavljale se bodo pošne pošiljke vsak ponedeljek, sredo in petek. Dosedanja pošta Račje za občino Gorica odpade.

Št. Tatovi na dela. Doselej neznani umorci so obiskali stanovanje dr. Ropoteca na Aleksandrovi cesti v Mariboru. Pokradli so obleko in druge stvari v vrednosti 40 tisoč kron.

IZ PTUJA.

Profesor Davorin Beranič †. Dne 29. decembra 1923 je umrl, kakor smo že poročali, profesor pujske realne gimnazije Davorin Beranič. Že dolgo časa je bolehal na jetiki, kateri je podlegel v zreli moški dobi. Rodil se je 1. 1879 v Cirkovcah na Pujskem polju, dovršil gimnazijo v Mariboru, vsučilišče pa v Gradcu, kjer je študiral klasično filologijo. Po maturi je bil nekaj časa tudi v mariborskem bogoslovnem učilišču. Služboval je 1. 1900-1910 v Kranju, nato v Celju in končno v Ptuj, kjer je imel v zadnjem času vsled boleznih dopust. Lepo se je pripravil na smrt, prejel sv. zakramente za umirajočega in potrpežljivo prenašal vse bolečine. 6 mesecev je ležal na bolniški postelji. Zapuščena žena in hčerka. Na staro leto se je vršil pogreb na pujsko mestno pokopališče. Kondukt je vodil g. župnik o. Alfonz Svet, asistiral pa sta mu profesorja verouka Anton Kolarič in o. Konstantin. Slov. pevsko društvo mu je zapelo pred hišo in na grobu ganljivi žalostniki, župnik Svet pa se je poslovil na grobu z

zagovorom od ranjkega. — Razen v svojem poklicu se je udeleževal pokojnik tudi na znanstvenem polju. V XX. (1912) letniku Nastavnega Vjesnika, ki je bil pred prevratom tudi glasilo Slov. proforskega društva, je objavil razpravo o Katulovi pesmi LXVI, spis o arhitektoniki v umetnosti poezije. Posebno se je zanimal za glasbo, kjer je bil dobro izobražen. V spomin Stanka Vraza je izdalo Zgodovinsko društvo v Mariboru 1. 1910 več spisov v Časopisu za zgodovino in narodopisje. Beranič je napisal v njem lepo razpravo: »Vrazovi zapisi narodnih melodij« str. 232—270. Ugotovil je, da je bil Vraz izredno muzikalčen, toda njegova glasbena izobrazba je bila nedostopna. Vrazovi zapisi melodij so glede melodičnega elementa (glavne intervalnih skokov) večinoma zanesljivi, glede mere so z nekaterimi izjemami porabni, podlaganje tekstu je sicer z večine težavno, a pogreškov v tem pogledu ni. Vrazove zapise melodij moramo smatrati za koncepte; eni so brez pomot, drugi so pomanjkljivi, spet drugi so pogrešni: večina teh konceptov bo dobrodošla v tem ali onem oziru znanstveniku, skoraj vsi umetniku. (N. d. str. 269—270).

Z narodopisjem se je blagi pokojnik rad bavil. V slovenskem seminarju v Gradcu je spisal lepo nalogo o Kralju Matjažu v slov. nar. pesmi in pripovedki. Škoda, da tega spisa ni objavil. V rokopisu je ostalo delo »Naše orglice«. Zbiral je orglice, ki jih izdelujejo pastirji sami, pravil mi je, da mora potovati na Hrvaško, v Zagorje, kjer jih tudi izdelujejo ter zbrati ves material, ki se še dobi. Razlagal je, kako so uglasbene, kako se izdelujejo itd. — Nekaj časa je bil tudi sotrudnik »Časuc«, glasilo Leonove družbe. — S posebno vnuemo pa je gojil čebelarstvo. V tej stroki je bil teoretično in praktično dobro podkovani. Sam je imel dva čebelnjaka. Zniževalcem panju je napovedal boj. O čebelarstvu je izdal lani v Celju tudi knjigo, ki jo je sam založil. Ker so bili njegovi članki o čebelarstvu bojevitih narave, jih Slov. Čebelar ni rad sprejemal. Nekaj jih je pa izšlo v Slov. Čebelarju. V tem boju je zasledoval namen, da bi priporočil in uvedel najboljši sistem, vodil ga je tudi nekaj lokalni patriotizem, »panonskem« čebelarstvu je hotel pot utirati, da bi prišlo v Slovenijo do veljave. Naročen je bil tudi na nemško čebelarstvo, nekaj stvari je menda tudi objavil v listu »Der Bienenwatter«. — Slov. narodopisje in čebelarstvo bo težko pogrešalo marljivega sotrudnika. N. p. v. m. F. K.

Dominikanske vojašnice v Ptuj je kupil na javni dražbi v Mariboru odvetnik dr. Culić iz Beograda. Če se bi rabila v industrijske svrhe, ima spomeniški urad v Ljubljani važno besedo, da ohrani lepo stavbo, ki hrani mnogo umelostnih arhitektonskih posebnosti.

Shod zaupnikov SIS za pujski okraj se je vršil dne 2. januarja v minoritskem samostanu v Ptuj. O položaju je poročal poslanec Vesenjak. Na predlog g. predsednika M. Brenčiča so zaupniki izrekli poslancu Vesenjaku zaupanje in zahvalo, istotako Jugoslovanskemu klubu in njega načelniku dr. Koroscu.

Samostojni so imeli shod pri Sv. Urbanu pri Ptuj. Niso prišli do sapa, načeloval je naš pristaja, večina zborovalcev je bila naših pristajev. — Tudi v Ptuj so poskusili samostojni v nedeljo svojo srečo, pa je niso imeli. Zbirajo različno armado, pa ni poveljnika, ki bi jo mogel zbrati. Kdor proda slovenske interese za skledo leče, ta naj izgine s političnega papirisa.

Primorske novice

p Znamenje nove politike v Furlanski pokrajini? Zadnja »Goriška Straža« poroča: »Podprefektura v Gorici je povabila dr. Besednjaka na razgovor in mu javila, da je vsled sklepa vladnih oblastev dovoljen »Goriški Straži« povratek v Gorico. Kvestura

prevzema jamstvo, da bo glasilo goriških Slovencev varno pred vsakim nasiljem, kakor to določa in zapoveduje zakon. Dane prostosti se bomo poslužili in se vrnemo prve dni januarja v Gorico. S tem je končano desetmesečno prebivanje »Goriške Straže«, ki nam je bilo vsiljeno proti določilom zakona. Da se »Goriška Straža« more vrniti domov, je znamenje nove politike, ki se bo začela — kakor kaže — po padcu Pisentija.

p Redukcija v novih pokrajinah. Vlada je izdala odlok, s katerim razširja svoj svojedržavni odlok o redukciji uradništva tudi na nove pokrajine. Odlok velja med drugim: Pravica preklicati do 31. decembra 1923 vse začasne ukrepe glede potrditve in zopetnega sprejema v službo ostane neizpremenjena. Vsak minister je zraven tega pooblaščen, da odpusti do 30. aprila iz službe vse uradnike in uslužbence, ki se nahajajo v enem izmed sledečih položajev: a) ako se spoznajo, da so radi pomanjkljivega zdravja, radi nesposobnosti, radi nezadostnega znanja italijanskega jezika, radi nezadovoljivega dela ali iz katerega drugega razloga za službo nesposobni; b) ako so že dovršili ali dovršijo do 31. decembra 1923 35 let službe, ki se štejejo za pokojnino, vstevši leta službovanja v armadi, deželni brambi ali v orožništvu bivše monarhije, v smislu čl. 14., 17. in 18. kr. odloka od 18. februarja 1923, št. 440; c) ako so že dovršili ali pa dovršijo do 31. decembra 1923 60. leto svoje starosti in vsaj 20 let svoje službe. Čl. 3. pravi, da te določbe za nameščence sodne, šolske in železniške uprave ne veljajo.

p »Katehetski tečaj«. V Rimu se otvori tečaj za učitelje in učiteljice, ki bodo glasom novega šolskega zakona v šolah poučevali verouk. Tečaj bo trajal dva meseca, a predavanja bo po tri ure na teden. Nato dobe obiskovalci in obiskovalke tečaja katehetsko diplomu. Potemtakem postane tak učitelj v 24 urah katehet.

p Nov popolarski dnevnik. Videmski dnevnik »Il Friuli« se je z novim letom združil s padovanskim dnevnikom »Il Popolo Veneto«, ki je izvrstno urejevan.

p Razpust občinskega sveta na Slavini. Vlada je razpustila občinski svet na Slavini in imenovala za komisarja Arturja Buffona. Razpust vlada utemeljuje s tem, da sta imela vso moč v občini v rokah župan in občinski tajnik, ki sta vodila protidržavno propagando v občini in tudi preko njenih mej. Čudno je le to, da oblast tako »nevarne« dvojice ne zapre, če sta kaj zakrivila.

p Trgovci z dekleti na Krasu. Po kraških vaseh sta se o božiču klatila dva lopova, katerih eden se je izdajal za mnogokratnega milijonarja. Hodila sta od hiše do hiše in nabirala dekleta od 15—22 let, katerim sta obetala sijajne službe, v katerih ne bo treba nič delati, plača pa bo bogata itd. Gotovo bi bila zvalila v nesrečo marsikako nevedno dekle, da jih niso ljudje na namili karibinjerjem. Lopova sta nato hitro izginila s Krasa. Oblast je uvedla preiskavo.

p Uprava Postojnske jame. Doselej se je uprava Postojnske jame vzdrževala iz prebitkov idrijskega rudnika. Poslej se obe upravi ločita in se bo Postojnska jama vzdrževala iz lastnih dohodkov, ki izkazujejo prebitke.

Gospodarstvo

USPEHI IN SKRBI FRANCOŠKEGA GOSPODARSTVA.

Na eni strani imajo Francozi v gospodarstvu vse polno uspehov, na drugi jih pa tarejo skrbi in veje v njih gospodarški literaturi duh pesimizma. Pravi, da uspehi niso trajni, dokler zunanji politični položaj v finančnem oziru ni jasn in utrjen.

Vse panoge produkcije kažejo v prvih letošnjih desetih mesecih veliko lepši napredek kakor lansko leto in prekašajo deloma tudi predvojna leta. Oktobra na primer so nakopali precej več premoga kakor pred vojno, prav tako tudi surovega železa itd. Brezposelnosti ni, prihajajo pa inozemski delavci. Zunanja trgovina se je okrepila tako napram lanskemu letu kakor napram predvojni dobi; zmeraj bolj postaja Francija uspešen tekmelec na mednarodnih trgih, zlasti napram Angliji, proti kateri visoki valuti v svojo nižjo lahko konkurira. Ker je tudi poljedelstvo zelo na dobrem, je davčna zmoglost Francozov splošno zelo visoka. Leta 1920 so plačali 14 milijard davkov, letos pa 21 milijard.

Kljub temu smo pa brali, da je francoski frank do prav zadnjih dni neprestano padal. Kje so vzroki? Nekateri pravijo, da se je inflacija povečala. Pa ni tako. V zadnjem četrtletju 1920 je cirkuliralo povprečno 38.9 milijard frankov, sredi leta 1921 37.4, sredi 1922 okoli 36, sredi januarja 1923 37.1 in sredi letošnjega decembra 37.9. Torej o kaki znatni inflaciji ni mogoče govoriti, posebno še, če pomislimo, da se je v istem času obtok blaga znatno zvišal. Nekateri narodni gospodarji mislijo, da na cenitev francoskih financ in s tem indirektno tudi na vrednost franka slabo vpliva dejstvo, ker Nemčija ne more plačevati oziroma ne plača reparacij. To tudi na široko utemeljujejo. Drugi zopet pravijo, da veliko vplivajo razne malenkosti in da na primer že to ni bilo prav, ko je Francija dovolila Poljski 400 milijonov

frankov oborožitvenega kredita, Jugoslaviji 300, sama pa toži, da je v finančnih težkočah. Iz ruhrske akcije si ne obetajo dosti in pravijo, da bo krila samo zasedbene stroške, nikakor pa da ne bo prispevala k plačilu francoskih zunanjih in notranjih dolgov. Dolžna je pa Francija: Zedinjenim državam ameriškim 650 milijonov funtov, Angliji 584 milijonov funtov, Japonski 100 milijonov jenov. In ti upniki nočejo nič slišati o kakem akordiranju. Domačih dolgov ima pa Francija okoli 365 milijard frankov. Zato nazadovanje franka že malo lažje razumemo. Zadnje dni si je malo opomogel, kar pripisujejo zlasti posredovanju francoske banke.

g Uradni kurzi za preračunavanje. Uradni kurzi za preračunavanje vrednosti tujih vrednot so za mesec januar sledeči: Napoleon 310 dinarjev, zlata turška lira 350 D, funt šterlingov 385 D, dolar 88 D, 100 švicarskih frankov 1545 D, 100 francoskih frankov 469 Din, 100 drahem 160 Din, 100 lir 383 D, 100 čeških kron 258 D, 100 ogrskih kron 0.45 D, 100 lejev 46 D, 100 leva 65 D, 100 pezet 1100 Din, 100 holandskih goldinarjev 3340 D, 100 avstr. kron 0.124 D, 100 belgijskih frankov pa 400 dinarjev.

g Draginja v Zagrebu. Divje zajce so prodajali te dni v Zagrebu po 120 dinarjev, za srnino pa so zahtevali kar po 600 kron za kilogram. Mlade pujske so prodajali čez praznike po 400—500 kron za kilogram žive teže! Menda zaradi ostrega mraza ni bilo nobene kontrole in zato so prodajalci lahko počeli, kar so hoteli.

g Koliko smo dobili na račun reparacij. V oktobru prejšnjega leta je dobila naša država iz Nemčije na račun reparacij blaga za 9.008.000 zlatih mark od 1. maja 1921. pa do 31. oktobra 1923. je dobavila Nemčija naši državi v blagu za 255.000.294 zlatih mark.

g Ribolov v Dalmaciji. V letu 1922. so nalovili na dalmatinski obali 383.441 kg rib.

g Država — obsojena od borznega sodišča. V sporu med Srbsko banko, ki je položila kavejco za neko dobavo, katere pa ni izvršila, ne da bi bila tega kriva, in državo, je bila zadnja obsojena, da izplača kavejco, katere pa država noče izplačati.

g Srečna Amerika. Iz Washingtona brzojavljajo, da so znašali državni dohodki Združenih držav 1923. leta 4.164.905.000 dolarjev, skoraj 500 milijonov dolarjev več nego 1922. leta. Stroški so znašali 3.888.063.000 dolarjev; država ima torej 276.842.000 čistega preostanka.

g Kultura sladkorne pese. Po uradnih podatkih je bilo letos obdelanih 24000 ha s sladkorno peso, katere so pridelali 320.000 ton. V letu 1922. samo 19232 ha s pridelkom 313000 ton.

BORZA.

Zagreb, dne 3. januarja 1924. (Sklep.) Devize: Pošta 0.455—485, Italija 3.83—3.85, London 383.75—386.75, Newyork 89—90, Pariz 4.385—4.435, Praga 2.595—2.625, Dunaj 0.12475—0.12675, Curih 15.54—15.64. Valute: dolar 87.75—88.75.

Curih, dne 3. januarja 1924. Devize: Pošta 0.03, Berlin 0.00000015, Italija 24.55, London 24.56, Newyork 575, Pariz 28.35, Praga 16.65, Dunaj 0.0051, Bukarešt 2.92, Solija 4.10, Beigrad 6.45. Valute: n. a. K 0.0081.

Ljubljanske novice

PRORAČUN LJUBLJANSKE MESTNE OBČINE.

»Slovenski narod« z dne 3. januarja piše: »Odkar stoji Ljubljana, se menda še ni zgodilo to kakor letos, da bi ostala mestna občina ob vstopu v novo leto brez proračuna.« Dodatno k tej »ugotovitvi« do stavlja »Narod«, da bi mestna občina ne smela po 1. januarju do sprejetja in odobrenja proračuna pobirati nikakih doklad in sklepa svojo notico s staroznanim svojim policijskim pozivom na vlado, naj napravi red itd. — Na to »Narodov« tarnanje o »ex-lex«-stanju v mestnem občinskem gospodarstvu v Ljubljani pa ugotavljamo mi na podlagi neovrženih podatkov, da je bil sprejet proračun za mestno občino ljubljansko:

Za leto 1912. dne 5. januarja 1912.
Za leto 1913. dne 27./28. maja 1913.
Za leto 1914. dne 7. julija 1914.
Za leto 1915 (prvo polletje) dne 28. decembra 1914.
Za leto 1915/16 dne 5. avgusta 1915.
Za leto 1916/17 dne 11. julija 1916.
Za leto 1917/18. dne 17. julija 1917.
Za leto 1918/19. dne 9. julija 1918.
Za leto 1919/20. dne 15. julija 1919.
Za leto 1920/21 dne 17. julija 1920.
Za leto 1921/22 dne 10. novembra 1921.
Za leto 1922/23 dne 3. julija 1922.
Za leto 1923 (drugo polletje) dne 2. avgusta 1923.

To so točno ugotovljeni datumi. Sedaj pa vprašamo: Ali se je tedaj »Slov. narod« kdaj pritoževal nad kakim »ex-lex«-stanjem? Ali je tudi takrat ugotavljal, da občinska uprava nima v takem stanju pravice pobirati občinskih doklad? Seveda, takrat je bilo nekoliko drugače — ker takrat so sedeli na magistratnih stoličkih sami »Narodovci« pristaši, katerim je bilo vse dovoljeno, danes pa je »Narod« naenkrat odkril svojo naravnost občudovanja vredno tenkovestnost in se dela, kakor bi se bal, da se bodo v »ex-lex«-stanju v Ljub-

ljani pričeli brez dovoljenja občinskega sveta trati milijoni, ko vendar vsako otroče vé, da se v takih dobah izplačujejo le zneski, ki jih je neobhodno treba plačevati vsak mesec brez ozira na odobren ali neodobren proračun, kakor n. pr. uradniške in delavske plače. »Narodovega« poziva na vlado, naj ta napravi red v mestnem gospodarstvu, pa menda niti vlada niti »Narod« sam ne smatra za resnega, ker ima vlada dovolj posla, da napravi red v svojem lastnem gospodarstvu. »Narod« naj pa nekoliko premišluje, če je to poseben dokaz demokratičnega mišljenja, da kdo kliče na pomoč vlado proti samoupravnim občinam!

Ij Promotja. Promovirala je 2. t. m. na ljubljanski univerzi doktorico filozofije gospa Alma prof. Sodnikova.

Ij Predavanje dr. Udeja. Graški vseučiliški profesor dr. J. Ude je predaval v sredo zvečer v srebrni dvorani Uniona o boju proti nenravnosti. Pristop so imeli samo povabljeni in se je povabilu odzvalo občinstvo v prav lepem številu, med drugimi več univerzitetnih profesorjev. G. profesor je s svojim temeljitim in stvarnim predavanjem dal novo pobudo za boj proti nenravnosti, katere upropašča narode.

Ij Povedenij na Barju. Mestni magistrat je povodil svoje podporne akcije za po zadnji veliki povodnji oškodovane barjane nabral po svojih organih znesek 18205,25 Din in pa nekaj drugih daril v naturi, katere je takoj potem razdelil procentualno po uradno ugotovljeni škodi in po premoženjskih razmerah posameznikov. Podroben izkaz o nabranih prostovoljnih darovih v naturi in denarju je nabit na občinski deski, kjer je vsakomur na vpogled. V svojem in pa v imenu barjanov si usojamo izraziti vsem darovalcem najtoplejšo zahvalo, ki so uvideli bedo in so takoj pripomogli delno olajšati nevzdržni položaj težko prizadetih sosesčanov.

Ij Stara zanikrnost. Ta vlada na ljubljanskih srednjih šolah. Vsi pametni ljudje vedo, da se je treba z drvmi in s premogom zadostno preskrbeti poleti, da ni treba iskati kuriva šele v zadnjem trenutku. Kar pa vedo vsi pametni ljudje, tega višje upravne šolske oblasti še danes ne vedo, tako da morajo ravnateljstva zopet po stari navadi učence puščati vsled mraza domov, da otroci v nezakurjenih sobah ne pomrznejo. Ali višji šolski svet tega ne ve? Ali prosvetni oddelek pokrajinske uprave tega ne ve? Oziroma, če sta ta dva organa storila svojo dolžnost, zakaj se ne zgane centralna vlada, da bi pravočasno odobrila za kurjavo v šolah potrebne kredite? Ali sedi g. minister prosvete tudi v nezakur-

jenem kabinetu? Zaslužil bi to pač v dvojni meri, če morajo naši otroci po njegovi krivdi v šolah prezebat. Ali pa mogoče misli slavna centralna oblast, da bomo poleg milijardnih davkov plačevali kurjavo za šole še posebej? Ravnateljstva srednjih šol, katerih gotovo ne zadene v tem oziru nobena krivda, pa prosimo, naj razpišejo redne »zmrznjene« počitnice za neko gotovo dobo, da otroci ne bodo zastojali romali vsak dan v šolo, ampak raje ležali pod odejo doma.

Ij Pred sonatom tukajšnjega viš. dež. sodišča se je vršila dne 28. decembra 1923 prizivna obravnava Heinrichar-Kajfež, lesna trg. in industrijalca proti inž. Jošku Kobiju v zadevi očitka goljufije. Inž. Kobi je bil popolnoma oproščen, ker je doprinesel dokaz resnice.

Ij Prisilna deložacija. Včeraj popoldne bi se bila kmalu pripetila tragedija v Gradišču, ko so hoteli neko stranko s silo deložirati. Ko je pričel uradnik stan. urada s pomočjo postreškov, ključavničarjev in v navzočnosti stražnikov s silo udirati v stanovanje dotične stranke, je ta stopila skoraj v silobran, ki bi nosil lahko težke posledice. Le slučaj, da dotični uradnik ni imel zadostnega pooblastila se je zavaliti, da je odnehal od namere, katero pa hoče na ta način ponoviti, da razbije vhodna vrata. Če se postavimo na stališče stranke ne glede na to, koliko ima ona pravice do stanovanja, mora vsakomur zavreti kri, ko sliši, da hočejo v tem hudem mrazu družino s 5 šoloobveznimi otroci postaviti na cesto. Pravijo, da smo v kulturni državi, a kaj podobnega, da bi metali družine, kojih člani so dobri naši državljani in pri tako hudem mrazu na cesto, ne bi se moglo zgoditi niti pri Čulukafrih. Kolikor nam je znano, gre v predmetnem slučaju le za to, da se vseli uradnica stan. urada z enim otrokom in možem, ki že ima primerno stanovanje, a se hoče le iz komodnosti vseliti v večje, ki zadošča rodbini 8 članov.

Naznanila.

Dobrodelna božičnica. Združena krščanska karitativna društva v Ljubljani prirede prihodnjo nedeljo, na sv. Treh kraljev dan, v veliki dvorani Uniona malo, dobrodelno božičnico. Vrli dobrotniki bodo obdarili z obleko lepo število ubožnih in zapuščenih otrok. Vsi, ki se hočejo poveseliti ob pogledu obdarovane mladine ob jaslicah, pridite! Začetek točno ob 4. popoldne.

Prostovoljno gasilno društvo na Laveri priredi predpustno veselico dne 6. t. m. v gostilniških prostorih Jožefa Ustnika na Rudniku. Začetek veselice ob 14. Spored: godba, petje, šaljiva pošta itd. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilnega orodja, vabi k obilni udeležbi odbor.

Društvo policijskih nameštencev v Celju priredi pod pokroviteljstvom g. vladnega svetnika in vodje okrajnega glavarstva v Celju dr. L. Žužeka, v soboto, dne 5. januarja 1924 ob 8. uri zvečer v hotelu Unio 1. zabavni večer z bogatim arčo-vojem in šaljivo pošto. Svira vojaška godba iz Maribora. Cenjeno občinstvo se uljudno vabi k tej prireditvi, ker je čisti dobiček namenjen za podporne sklad.

Česká obec. V Narod. domě v soboto 5. t. m. večer o 7½. výborová schůza, o 8. hod. důležitá členská schůza a potom hudba a zpěv. Přijďte všichni! Členům našim přejeme šťastný nový rok!

Društvo delavodij in industrijskih uradnikov ima v nedeljo 6. junija ob pol 3. popoldne v društveni sobi, Komenskega ulica 12 svoj občini zbor. Zaradi volitve odbora je udeležba vseh društvenikov nujno potrebna. — Odbor.

Ven š njim, kar ni domačega, a le tedaj, ako imamo dobro nadomestilo, kakor je to naša »Mirim« čokolada. 8129

Cerkveni vestnik.

VABILO

PRVI MISIJONSKI TEČAJ

(6. in 7. januarja 1924 v Ljubljani).

Spored: zjutraj ob 6. skupna sv. maša in sv. obhajilo v cerkvi sv. Jožefa. — Od 10. do 12. ure predavanje v Ljudskem domu: 1. Uvod: utemeljitev misijonske misli (prof. Ehrlich). — 2. Misijonska misel med inteligenco (prof. Grafenauer). — 3. Misijonska misel med učiteljstvom (g. Kržišnik). — Popoldne ob 16. uri: Misijonska pobožnost s pridigo v cerkvi sv. Jožefa. Ob 17. uri v Ljudskem domu: 1. Sedanje stanje in bodoče naloge misijonov (prof. Pavlin). — 2. Skioptične slike iz misijonov (razlaga g. Kalan).

7. januarja popoldne od 10. do 12. ure: 1. Unio Cleri (prof. Ujčič). — 2. Misijonska ideja v šoli in na prižnici (g. Tumpej). — 3. Misijonska ideja in Hrvatje (g. Bučič). — Popoldne od 15. do 17. ure: 1. Društvo za razširjenje sv. vere (g. Anžič). — 2. Misijonska misel v društvih in družinah (g. Lindič). —

Vabimo k tečaju vernike vseh slojev; vabimo č. gg. duhovnike in učitelje, posvetno inteligenco, akademike; vabimo društva, ki naj pošljejo po enega zastopnika.

Turistika in sport.

SK Primorje sporoča, da se vrši redni občini zbor v nedeljo, dne 6. t. m. ob 9. predpoldne v restavraciji Narodnega doma. Pozivljajo se člani, da se istega udeležijo.

Smučski tečaj. Prijatelje smučkega sporta opozarjamo, da nudi letošnji izvrstni sneg najlepšo priliko, da se z lahkoto hitro izvežbajo in izpopolnijo v smučski tehniki o priliki letošnjega rednega smučkega tečaja v Kranjski gori, ki se bo vršil od 6.—14. januarja t. l. Interesanti naj se blagovolijo prijaviti na Jugoslov. zimsko-sportni savez, Ljubljana, Trdka Gorec, Kreditna banka ali pri voditelju tečaja v Kranjski gori v nedeljo dne 6. januarja t. l. v hotelu »Slavec« od 11. do 12. ure dopoldan. — Jugoslov. zimskosportski savez, Ljubljana, Trdka Gorec, Kreditna banka

Mamica pravi: Prinesi pa samo

ker je vonjiv, fin in izdalen, ter ga zato najraje pijem.

Čaj z znamko »Čajna ročka« se dobiva le v izvrstnih zavilkih z natisneno varšveno znamko »Čajna ročka« v vseh z lepaki označenih trgovinah.

SALDAKONTIST-KNJIGOVODJA

Zeli premeniti službo, nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo pod »VESTEN 73«.

VAJENCA

za pekarsko obrt poštenih staršev sprejem po dogovoru. — Naslov pri upravi »Slovenca« pod štev. 79.

DEKLE z dežele

bi šla kot pomoč gospodinj ali kuharici v boljšo hišo v mesto ali na deželo. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod štev. 8245.

ISČEMO

GOSPODIČNO

veščo slovenskega in italijanskega jezika, k petletnemu dečku za dopolnjen popoldne. — Ponudbe z navedbo zahtevka pod »POUK DEČKA št. 65« na upravo.

POŠTENA ŽENSKA

dobi brezplačno stanovanje (soba, kuhinja), kurjavo ter svečavo proti temu, da pomaga pri gospodinjstvem delu, ki se še posebej plača. Takojšnje ponudbe pod »NA DEŽELI št. 81« na upravo, kjer se izve tudi naslov.

Kuharico

iščemo samo za dopoldanske ure. Naslov v upravi lista pod številko 83.

Tambur, instrumente

dobro ohranjene, kupim. — Ponudbe s ceno pod šifro: »TAMBURAŠ«. 8249

GARJE

kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih Nafitolmazilo, ki je brez duha in ne maže perila. 1 lonček za 1 osebo po pošt. 7 Din. pri TANKOCI, lekarna Ljubljana, Slovenija.

KLAVIR, PIANINO

ali harmoniji, četudi ves pokvarjen, kupim. Ponudbe na upravo lista pod štev. 75.

POZOR! POZOR!

LESNA INDUSTRIJA

PARNA ŽAGA z 2 polnojarmenikoma, krožnimi žagami, stroji za obdelovanje lesa, prevzema vsako količino okroglega, tesanega lesa za žagati ali oblati po najnižjih dnevnih cenah. Brez konkurence! Izvršuje vsa tesarstva ter v stroko spadajoča dela: strešne stole, mostove, verande, stolpe itd. — FRAN MARTINEC, mestni tesarški mojster v Ljubljani, PRULE št. 8 — parna žaga škofljica pri Ljubljani tik kolodvora.

Poravnalnik

(Abichtmaschine) 50 cm širok nov stroj, se takoj prodaja za 12.000 Din. Ljubljana, PRULE št. 8. 44

LES NAPRODAJ!

195 lepih DEBEL, večinoma borovih, že posekanih, je NAPRODAJ pri podružnici sv. Tilna v Repnjah. Posekana debela leže v ravni ob lepi poti. Kupci naj svoje zanje obvezne pismene ponudbe pošljejo do 20. jan. na župni urad v Vedicah nad Ljubljano. 14

Inserati v »Slovincu« imajo polen uspeh!

Prodaj:

več dobro ohranjene moške obleke, čevljev, perila; namizno posodo, knjigo »Slov. kuharica (F. Kalinšek), jedilno orodje (alpaca), 2 posteljnika, 1 peresnico, 1 oljnatu sliko (roč. delo) in več drugih. — Ogleda se lahko vsak dan od 1.—2. na Zabjaku št. 12, I. nadst., levo (tik stopnjice). 40

Peki »Diamant« Fabrikat Haepp & Sebestka, Beč-Stadion, 26 letna najboljša pekarsko sredstvo prodajna kakor koli zahtevati zopet pri glavnem zastopstvu za Jugoslavijo

Eduard Dužanec, Zagreb STROJAVARNA UL. in. 1. Brzljavi ustroji DIAMANT, Zagreb.

POZOR! Govorite se potvorb bodite v prahu ali tiskalni. — Zastavljajte samo originalni »DIAMANT«.

Več vagonov dobrega SENA naprodaj

tudi v manjših množinah. — Poizve se v upraviteljstvu graščine na Kodoljevem, MOSTE pri Ljubljani. 8222

100-150 SODOV

železnih, pocinkanih od 150—200 litrov vsebine z ojačenimi obroči potrebuje MITAR S. SIMOVIĆ, Obrenovac.

LEPO POSESTVO

v Podjanski dolini na Korškem, NAPRODAJ. — 40 orolov arondiranega sveta. Vprašanja na: SMREČNIK Jernej, Zelezna Kapla. 16

Dva pletilna STROJA

št. 10 in 8, dobro ohranjena, naprodaj, Zgornja Šiška št. 97. 8250

Zamenjan je bil

pomotoma dne 3. t. m. zavoj obleke na avtu Ziri—Škofja Loka. — Naslov, kjer se isti dobi, pove uprava »Slovenca« pod številko 80.

Bencin - motor

7—8 HP, skoro nov, češkega tipa, v najboljšem stanju, na vozu, se takoj PRODA za 10.000 dinarjev. — Ljubljana, Prule št. 8. 43

SAMICA

(BENEŠKI GATER)

nova, z vso opremo takoj naprodaj nova konstrukcija, za dinarjev 30.000. Ljubljana, Prule št. 8. 42

Namen vsakega je KUPITI oblačilno blago tam, kjer je dobro in najcenejše.

Zatorej si oglejte cene manufakturnemu blaga predno kupite drugod, v prenovljeni trgovini

KODRIČ & POTOKAR

pri Zmajskem (mesarskem) mostu, poleg živilskega trga. — Poskusite in prepričajte se!

IVAN KACIN - Gorica

Via Rastel 12 — TVORNIKA HARMONIJEV

prodaja harmonije po sledečih cenah: HARMONIJI, štiri oktave, 2 registra 3500 Din; — harmoniji, 5 oktav, 2 vrsti glasov, 6 registrov, 6000 Din; — harmoniji 5 oktav, 2 vrsti glasov, 10 registrov, 2 kolenika, 7500 Din. — Evropski sistem 20 odst. poviška. Izdelujejo se tudi premikajoča klaviatura. — Založna glasovirjev, violin, mandolin, kitar, strun za tamburaše, klavirje itd. — Oddaja tudi na obroke. — Zahtevajte CENIK! 49

Generalna direkcija drž. železnic v Beogradu je razpisala za dan 16. JANUARJA 1924

ofertalno dražbo za izvršitev zgradbe Ministrstva saobraćaja v Beogradu.

Podrobni podatki se dobe med rednimi uradnimi urami pri Gradbenem oddelku Generalne direkcije državnih železnic v Beogradu.

Zahvala.

Ob priliki izgube naše nad vse ljubljene soproge, oziroma mamice, odnosno hčerke, sestre in tete, gospe

Ivane Kuralt

se nam je izkazalo toliko srčnega sočutja, da čutimo do vsakogar in vseh globoko hvaležnost. — Posebno izrekamo prisrčno zahvalo prečastiti duhovščini, slavni Domžalski godbi za ganljive žalostinke, Domžalskemu pevskemu zboru pa za utehopolno petje; nadalje darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so nepozabno rajno spremili k večnemu počitku.

Žalujoča rodbina KURALT.

Potrti globoke žalosti javljamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je naš soprog, oče, brat in svak, gospod

Anton Lapajne

ravnatelj obratov Goričane in Medvode Združenih papirnic

v sredo, dne 2. januarja 1924 po mukepolni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb draglega nam pokojnika se vrši v petek, dne 4. januarja 1924 ob pol 16. uri iz državne javne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 3. januarja 1924.

ANTONIJA, soproga. — ZINKA por. Neuburger in MILČI, hčeri. — VIKTOR in KAREL, brata ter vsi ostali sorodniki.